

mraz vzdignol, se na subih njivah spet morajo povaliti. Če pripušča vreme in lega njive, se še ta mesec lahko orje in seje oves in krogli grašek. Detelja se naj povlači in kamenje pobere. Senokoše se morajo očistiti; če zemlja ni zmrzljena, se lasko napusti voda na senokoše, sube senokoše se naj pognojijo z golobnjakom ali kurnjakom, po mokrih pa se naj potrosi apno, gips, pepel ali saje.

Pri ulnjaku. Kupljeni ali prodani panji se morajo ta mesec prenesti.

Pri ribnikih se morajo še zmirom luknje na ledu presekovati in skrbeti, da voda dobro priteka in odteka.

V logu. Gozdi se morajo iztrebiti, posekana drevesa odpeljati; jelšovo in mecesnovo (relihovo) seme se mora nabrat. Svreke, hoje, borovje, breze se morajo posejati ali zasaditi. Smola se naj začne nabirati.

Lov. Zajci se ne smejo več streljati, lesice, jazbeci in ptice roparice pa se morajo marljivo pobijati.

Umni sadjorejec.

(Dalje.)

25. Škarlatni hruščev var (Engl. scharlachrothe Parmäne) raste po bregih in vrtih, hoče pa dobro zemljo, v kateri je od mladosti že zlo rodovitno. Sad v jeseni dozori, je srednje velikosti, pisan; lepo jabelko, okusno za jed in dobro na vse strani za gospodarsko rabo.

26. Baumannsroth (Reinette) raste po bregih, vrtih in polju; drevo je trpeče in jako rodovitno. Sad je zimski, velik, rujavkasto pisan; jabelko lepo, prav za prodajo, dobro za jed, še boljše za jabelčnik in sploh gospodarsko rabo.

27. Kratkopecelj sivi (grauer Kurzstiel, Lederapfel) sadi se po bregih, polju in ob stezah; drevo je lepo in obilne rodovitnosti. Sad je zimski, velik, siv, ki se lahko proda; za jed, jabelčnik in sploh gospodarstvo.

28. Parkavec (Parkers grauer Peping) raste povsod: po bregih, vrtih, polju in ob stezah; drevo je lepe rasti in sila rodovitno; vsega priporočila vredno, da se pomnožuje in razširja ko največ. Sad je zimski, velik, siv, ki se dolgo obdrži in tudi na drevesu dalj časa zdrži in ostati zamore; je izvrsten, za jed, jabelčnik in vsako rabo pri gospodarstvu.

29. Špitaljček (Engl. Spitals-Reinette) raste po bregih, vrtih in polju; drevo je srednje velikosti, pa zlo rodovitno. Ima pa najžlahnejši zimski sad srednje velikosti, rumen, nekoliko rujav, izvrsten za vzitek, jabelčnik in sploh gospodarstvo.

30. Karpentin (Carpentin) se sadi po višinah, polju in ob potih; drevo stori redek, previdljiven vrh, je pa zlo velike rodovitnosti. Sad je sicer zimski, majhen, pisan, pa dober za jed, izvrsten za jabelčnik in gospodarstvo.

31. Zlati angl. hruščev var (Engl. Winter-Gold-parmäne) raste po višinah, vrtih in polju. Drevo je zlo rodovitno, stori lep, visok vrh in dolgo trpi. Sad je zimski, velik, pisan, izvrsten za jed, jabelčnik in o vsakem oziru za gospodarstvo neprecenljiv.

32. Kraljevi kratkopecelj (königl. rother Kurzstiel) raste povsod rad v vseh krajih in legah, vrtih in polju. Drevo cvete najpozneje in je jako rodovitno in trpežno. Sad je srednje velikosti, rudečkast, pisan, zimski; trpi pa do meseca maja ali velikega travna, je zlo dober za jed, jabelčnik in gospodarstvo.

33. Orlean (Reinette von Orleans) se sadi po bregih, polju in vrtih. Drevo je jako rodovitno, v dobrem, dostenjem kraju in rodovitni zemlji prekosi sad, kar se okusa tiče, skoraj vsa druga jabelka. Sad je zimski, srednje velikosti, pisan, izvrstno okusen za vzitek, pa tudi jako dober za jabelčnik in gospodarstvu za vsako rabo.

34. Granat (Engl. Granat-Reinette) se sadi po vrtih, polju in bregih. Drevo cvete tako zgodaj, priraste veliko in ima obairen, košat vrh. Sad je velik, pisan, zimski; izvrsten za jed, pa tudi zlo dober za vsako potrebo pri gospodarstvu.

35. Rujavi matan (weisser Matapfel) raste po polju in ob stezah. Drevo je veliko, košatega vrha in pozno cvete. Sad je zimski, ki trpi do meseca marca ali sušca, je srednje velikosti, pisan; dober za jed, in jako dober za gospodarstvo in jabelčnik.

36. Zimski pisane (Winterstreifling) raste po višinah, polju in ob stezah. Drevo je visokega obokanega

vrha, trpežno in zlo rodovitno. Sad je zimski, trpi do spomladni; je velik in pisan, pa jako dober za gospodarstvo in jabelčnik.

37. Velki bob (grosser rhein. Bohnapfel) sadi se po bregih in ob stezah. Drevo je močno, trpežno, in še celo v slabih krajih rodovitno, kjer ni dostenji kraj za sadje-rejo. Sad je zimski, pa se ne sme prezgodaj otresti, trpi pa do toplega leta; je velik, pisan, jako dober za gospodarstvo, izvrsten pa za jabelčnik.

38. Voščenek (Wachsapfel) raste v vsaki zemlji in povsod dobro storii: po višinah, vrtih, polju in ob stezah. Drevo je povsod zlo rodovitno, naj stoji kjer koli. Sad je zimski, srednje velikosti, temeljno barvan; dober za jed, zlo dober za gospodarsko rabo in jabelčnik.

39. Zimski Štetin (gelber Winterstettiner) se sadi po višinah, polju in ob stezah. Drevo je veliko lepo, zdravo, krasnega vrha in velike rodovitnosti. Sad je zimski, ki trpi do meseca maja, je velik in rumen; dober za jed, zlo dober pa za gospodarstvo in jabelčnik.

40. Rumeni Štetin, čebular (gelber Herbststettiner) se sadi po višinah, polju in ob stezah. Drevo stori visok razširjen vrh, je trpežno in rodovitno. Sad je jesenski, velik, rumen, zlo dober za vzitek in gospodarstvo.

Prav prilična in dostenja plemen omenjenih jablan so za sajenje ob stezah, ker visoke vrhe storijo, njih sad precej pozno dozori, in je manj mikaven, da bi ga popotniki odnašali, vozači pa voziti ne mogli, slediče: Zlata kraljična, Šampan, Kratkopecelj sivi, Velički bob, Sorgolet, Parkavec, Zimski pisane. Izmed zgoraj popisanih jablan so slediča plemen, ktera pozno cvetijo, in so toraj posebno dostenja za nizoke in vlažne kraje, kjer spomladanski mraz rad cvetje zgodnjih plemen posmodi: Borsovaška kraljična, Zlata kraljična, Kraljevi kratkopecelj, Rujavi Matan, Velički bob.

(Dalje prih.)

Dopisi.

Iz murskega polja. J. V. (Imamo pa vendar že tudi mi slovenske gospode.) Ko smo zdaj občno popisovanje ljudi in živali imeli, so nam poslali iz Ljutomera nekega prav političnega gospodeka, ki ni razumel nas, in mi ne njega. Navadno je vprašal vsakega ali je oženjen?

— Po svojem je gospodič vsikdar rekel: „Ali ste ženeni? Večidel smo mu odgovarjali, „da!“ pride tudi na vrsto mladi kmetič, komaj letodan oženjen, in ko ta napove svojega tri tedne starega otroka, ga gospodič tudi hitro vpraša, ali je otrok „ženeni?“ — Šaljiv kmetič mu tudi hitro odgovori: „Hm! saj ga vsak dan gonim v snoboke, pa le noče iti!“ Smijali so se prav glasno vsi, ki so bili v sobi pri županu, in na to začne naš gospodek široko gledati ne vedoč, kaj ta smeh pomeni. Naš župan bi mu morebiti rad povedal vzrok smeha, pa po slovensko ni hotel, nemški pa ni znal.

Iz tržaške okolice se piše da je tam, kakor tudi na Krasu, narodno gibanje prav živahno, in da se posebno mladina prav marljivo uči lepega in čistega slovenskega jezika, kar se lehko čuje pri vsaki priložnosti. Tudi v štaenah se govorí že prav čist slovenski jezik, in mesto „eukra“, „kafija“ itd. se zdaj že zmirom čuje „sladkor“, „kava“ itd.; samo stari ljudje so še zmirom pri svojem starem kopitu. Pa naj jim bo to staro veselje! V spomin našega prvega pesnika Vodnika namerjavajo napraviti skoraj vse primorske čitalnice — to se tudi čuje od drugih čitalnic in društev — napraviti lepe besede, veselice, glediščne igre itd. To so res prav veseli glasi iz Primorja, in želeti bi bilo, da bi taki prihajali iz vseh strani Slovenije.

Iz Ptuja smo dobili prav važen akt, s katerim je spet dokazano, kako c. kr. uradniki dejansko spoštujejo slovenski jezik in narodno ravnopravnost. Odvetnik dr. P. je vložil pri Gornjeradgonski sodnji slovensko tožbo. Odlok na njo — se ve da, je dobil nemški. Dr. P. se je proti takemu žaljenju ustave in drugih postav pritožil. Neki g. Supančič, ki je bil še tedaj — zdaj je že adjunkt na Kranjskem — v Gornjiradgoni c. kr. avskultant, je predložil pritožbo viši deželnemu sodniji, in v svoji veliki prevzetnosti pristavil neke „amtserinnerungen“. Spis nosi število 244 in se glasi:

„Slavna c. kr. viša sodnija!“

Na slovensko tožbo J. M. . . a izročeno po dr. P. proti A. M. . . u zavoljo 750 f. 50. se je z odlokom 25. jan. št. 94 odgovorilo v nemškem jeziku. Tožnik je proti temu